

Datum 2025-05-20

Mottagare: Finansdepartementet

RF Dnr: 118/25

Dnr: Fi2025/00415
Adress: fi.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till: fi.ofa.k.remissor@regeringskansliet.se

Remissvar gällande *Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20)*

Sveriges Riksidrottsförbund (RF) har getts tillfälle att inkomma med yttrande gällande *Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20)*.

RF är idrottsrörelsens samlande organisation med uppgift att stödja, företräda, utveckla och leda rörelsen i gemensamma frågor, såväl nationellt som internationellt. RF har 72 medlemsförbund som tillsammans har cirka 18 500 idrottsföreningar. Totalt samlar idrottsrörelsen drygt 3,2 miljoner medlemmar.

Sammanfattning

- RF delar utredningens bedömning att en anslutning av kommuner och regioner till Utbetalningsmyndighetens dataanalys- och granskningsverksamhet skulle öka kommuner och regioners möjlighet att upptäcka eventuella felaktigheter kopplade till föreningsstöd.
- RF anser, vid en anslutning av kommuner och regioner till Utbetalningsmyndighetens dataanalys- och granskningsverksamhet, att åtgärder behöver vidtas för att säkerställa att RF (och andra organisationer som fördelar föreningsstöd) kan få tillgång till underrättelser från Utbetalningsmyndigheten om de har betydelse för RF:s bidragshantering – även om de innehåller personuppgifter som omfattas av sekretess.
- RF konstaterar att en anslutning sannolikt kommer leda till att en stor mängd personuppgifter om idrottsrörelsens medlemmar kommer samlas i Utbetalningsmyndighetens databaser, och anser att det därför är av yttersta vikt att alla åtgärder som står till buds vidtas för att förebygga risker för att dessa (1) kommer i händerna på någon obehörig, eller (2) används av Utbetalningsmyndigheten/staten för annat syfte än det avsedda.
- RF anser att Utbetalningsmyndighetens dataanalys- och granskningsverksamhet bör fokuseras på att identifiera och rapportera signifikanta felaktigheter kopplade till relativt höga stödbelopp framför felaktigheter av marginell betydelse kopplade till relativt låga stödbelopp – för att undvika en alltför nitisk kontrollapparat vars effekt understiger de resurser som tas i anspråk på olika nivåer.

Fördjupade synpunkter

RF delar utredningens bedömning att en anslutning av kommuner och regioner till Utbetalningsmyndighetens dataanalys- och granskningsverksamhet skulle öka kommuner och regioners möjlighet att upptäcka eventuella felaktigheter kopplade till föreningsstöd. I den mån detta förekommer skulle kommuner och regioner få bättre möjlighet att kräva tillbaka felaktigt utbetalade föreningsstöd och undvika att betala ut nya stöd på felaktiga premisser, vilket – allt annat lika – skulle innebära att mer föreningsstöd kommer föreningar som är berättigade stöden till del. Samtidigt ser RF att det är svårt att förutse och överblicka alla konsekvenser som en anslutning av kommuner och regioner till Utbetalningsmyndighetens dataanalys- och granskningsverksamhet skulle kunna få. RF har identifierat ett antal risker som beskrivs nedan.

Liksom kommuner är Riksidrottsförbundet en viktig bidragsgivare till idrottsföreningar. Såväl de stöd som fördelas av kommuner som de som fördelas av RF varierar vad gäller stödform, syfte och villkor. I vissa fall förekommer dock att exempelvis en kommun och RF beviljar samma förening stöd för samma verksamhet (utan att dubbelfinansiering föreligger), och därtill kan det i många fall vara så att de villkor som kommuner och regioner respektive RF sätter upp för ekonomiska stöd är (helt eller delvis) desamma. Idag förekommer viss informationsöverföring mellan kommuner/regioner och RF gällande beslut om nekande/återkrav av föreningsstöd till idrottsföreningar och omständigheterna därom. En anslutning av kommuner och regioner till Utbetalningsmyndighetens dataanalys- och granskningsverksamhet skulle leda till att kommuner och regioner får tillgång till uppgifter med betydelse för utbetalade föreningsstöd som tillkommit genom Utbetalningsmyndighetens dataanalys- och granskningsverksamhet baserad på omfattande data från en mängd olika källor som varken kommuner, regioner eller RF idag har tillgång till eller möjlighet att samla in. RF ser positivt på att kommuner och regioner ges denna möjlighet, men ser samtidigt en risk i att RF inte kommer kunna ta del av samma uppgifter. RF antar att kommuner och regioners möjlighet att dela med sig av uppgifter till RF (och andra organisationer som fördelar stöd till föreningar) inte påverkas av deras anslutning till Utbetalningsmyndigheten. Genom anslutningen kan de dock få tillgång till en stor mängd uppgifter som baseras på personuppgifter och som kan leda till beslut om nekande/återkrav av föreningsstöd till idrottsföreningar – som RF inte per automatik får tillgång till, och som RF antar att kommuner och regioner inte heller skulle ha möjlighet att dela med sig av (uppgifter baserade på personuppgifter, exempelvis rörande en företrädare för en förening, som kan antas omfattas av sekretess). Detta skulle alltså kunna skapa situationer där en kommun eller region nekar eller begär återkrav på föreningsstöd till en idrottsförening, men där RF saknar möjlighet att agera på uppgifterna i förhållande till föreningsstöd som RF beviljat samma idrottsförening, trots att sådant stöd alltså skulle kunna utgå för samma verksamhet/ändamål och/eller baseras

på samma villkor som det aktuella stödet från kommunen/regionen. RF anser därför att det är av vikt att regeringen, vid en anslutning av kommuner och regioner till Utbetalningsmyndighetens dataanalys- och granskningsverksamhet, vidtar lämpliga åtgärder för att säkerställa att RF (och andra organisationer som fördelar föreningsstöd) kan få tillgång till underrättelser från Utbetalningsmyndigheten som kan ha betydelse för RF:s bidragshantering – även om de innehåller personuppgifter som omfattas av sekretess.

Idag används information i form av personuppgifter om medlemmar i idrottsföreningar i flera fall som underlag till ansökningar om föreningsstöd som såväl RF som kommuner fördelar. Det handlar till exempel om listor på föreningarnas medlemmar och deltagare i deras aktiviteter. Anslutning av kommuner och regioner till Utbetalningsmyndigheten innebär att denna typ av uppgifter kommer överföras dit för att användas i dataanalys- och granskningsverksamheten. En stor mängd personuppgifter om idrottsrörelsens medlemmar kommer alltså samlas i Utbetalningsmyndighetens databaser. RF ser viss principiell problematik i detta, men ser också att det är nödvändigt för UB att kunna ta del av sådana uppgifter för att kunna genomföra sitt uppdrag effektivt. RF anser därför att det är av yttersta vikt att alla åtgärder som står till buds vidtas för att säkerställa (1) att uppgifterna förvaras och hanteras på ett sätt som garanterar att de inte kan stjälas, läckas eller på annat sätt komma i händerna på någon obehörig, och (2) att de inte används av Utbetalningsmyndigheten/staten för något annat syfte än det avsedda (Utbetalningsmyndighetens analyser i syfte att identifiera misstänkta felaktigheter kopplade till ekonomiska stöd).

Givet att kommuner och regioner ansluts till Utbetalningsmyndighetens dataanalys- och granskningsverksamhet anser RF att det är viktigt att verksamheten avseende föreningsstöd baseras på risk- och väsentlighetsanalyser, så att fokus hamnar på urvalsträffar/granskningsuppslag som utgör relativt starka indikationer på att felaktigheter föreligger, där de eventuella felaktigheterna har signifikant betydelse för besluten att betala ut de aktuella stödet och där de aktuella stödbeloppen är relativt stora. Om en sådan prioritering inte görs och granskningsuppslag av ringa betydelse tas fram och meddelas kommunerna och regionerna (och dessa väljer att agera på uppgifterna) ser RF en risk för att de resurser som fordras för att bringa klarhet i omständigheterna och eventuellt verkställa beslut om åtgärder kan komma att vida överstiga värdet av det stöd som kan krävas åter med anledning av dessa insatser. Här avses alltså resurser som Utbetalningsmyndigheten och i synnerhet kommuner och regioner skulle kunna komma att behöva ta i anspråk. Därtill finns risken att även föreningarna skulle tvingas lägga oproportionerligt mycket tid och kraft på att exempelvis hantera begäranden om kompletterande underlag och information. Detta vore särskilt olyckligt med tanke på att merparten av de föreningar som RF företräder drivs av ideella krafter och att

föreningsstöd som dessa föreningar erhåller från kommuner och regioner oftast är av relativt små belopp. Enkelt uttryckt vill RF undvika att kommuner och regioners anslutning till Utbetalningsmyndigheten leder till att en alltför nitisk, resursslukande och därmed ineffektiv kontrollapparat byggs gällande föreningsstöden, då detta skulle riskera att minska de resurser som blir över till faktiska föreningsstöd och potentiellt även föreningars förmåga att söka och administrera dem (i synnerhet resurssvaga föreningar). Ett tillkommande argument till varför relativt ringa analys- och granskningsuppslag bör undvikas är det ovan nämnda förhållandet att stora mängder personuppgifter om idrottsrörelsens medlemmar kommer samlas i Utbetalningsmyndighetens databaser kopplat till föreningsstöd. Dessa bör endast behandlas i analyser och granskningar som kan leda till att relativt starka indikationer på felaktigheter med signifikant betydelse för besluten som stöden baseras på identifieras.

Vi tackar för möjligheten att svara på denna remiss.

För frågor kontakta Maria Ekengren, 08-699 60 75, maria.ekengren@rfsisu.se

Sveriges Riksidrottsförbund

Stefan Bergh
Generalsekreterare